

Opschrift

Vergadering van 12 mei 2026

Nummer: 2026_MV_00437

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Lies Vanpeperstraete: Schooluitval door emotionele of psychische problemen

Raadslid(-leden):

Lies Vanpeperstraete - groen

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De recente tv-reportage 'Niet naar school' van VRT Pano legt een structureel probleem bloot: steeds meer kinderen en jongeren vallen tijdelijk of langdurig uit het onderwijs, niet omdat ze niet willen leren, maar omdat het emotioneel of psychisch niet meer lukt binnen het klassieke onderwijstraject. De journalisten van Pano ontdekten dat scholen zich vaak machteloos voelen bij een gebrek aan alternatieve onderwijsvormen en wachtlijsten in de zorg. Daarom wil ik vragen:

Vraag:

- Is dat probleem herkenbaar voor ons stedelijk onderwijs?
- Welke tools hebben onze scholen in handen om uitval door emotionele of psychische problemen te voorkomen?
- Op welke hindernissen botsen onze scholen wanneer ze zorg voor uitvallende jongeren willen organiseren?

Antwoord

Collega Vanpeperstraete

De Pano-reportage toont geen uitzonderlijke situatie. Ook in Gent zien we een groeiende groep leerlingen die tijdelijk of langdurig uitvalt omdat het emotioneel of psychisch niet meer lukt binnen het klassieke schooltraject.

Uit de Scholierenkoepel-bevraging van 2026 weten we dat één op vijf leerlingen zich niet goed in zijn vel voelt, en dat een kwart aangeeft niet zichzelf te kunnen zijn op school.

Uit een bevraging bij de ziekenhuishuisschool leren we dat leerlingen ook steeds jonger uitvallen, met de scharnierleeftijd van 10 tot 14 jaar.

Dat is een realiteit die we ernstig moeten nemen.

We zien in het secundair thuiszitters in alle finaliteiten en studierichtingen, met zeer diverse oorzaken: van psycho-emotionele problemen en complexe thuissituaties tot stijgende psychiatrische problematiek en moeilijk hanteerbaar gedrag.

In het basisonderwijs is de druk het grootst bij leerlingen met ernstige gedragsproblemen of type-2-profielen, terwijl er onvoldoende plaats is in het buitengewoon onderwijs.

Scholen doen wat ze kunnen binnen het zorgcontinuüm, de aanpak waarbij we van basiszorg in de klas opschalen naar extra en gespecialiseerde hulp wanneer dat nodig is.

Het CLB werkt handelingsgericht (dus 'op maat') via consultatie, begeleiding en samenwerking met partners voor time-out-projecten, eerstelijnspsychologen en Leersteuncentrum Pilar.

Als Stad versterken we dat met trajecten rond vroegtijdig schoolverlaten, de brugfiguren, de samenwerking van de Gentse CLB's in TOPunt, materiaal vanuit HoGent rond schoolweigering, het COTT-project, dat is een time-in aanpak binnen het Stedelijk Onderwijs. Daarnaast hebben we in Gent een sterk netwerk van welzijnspartners. Ik noem er enkele: OverKop, TEJO, Centrum Geestelijke Gezondheidszorg Adentro, SamenPlan, De Kaap, In Beeld, Zwerfgoed en RADAR.

Het Stedelijk Onderwijs ondersteunt schoolteams ook via haar pedagogische begeleiding, onder meer rond omgaan met moeilijk gedrag. En ik noem heel graag ook de samenwerkingen met de "vzw School & Ziekzijn" en Bednet, die langdurig zieke leerlingen onderwijs bieden, thuis of in het ziekenhuis, om leerachterstand en isolement te voorkomen.

Maar collega's, we moeten eerlijk zijn: de grootste drempels liggen buiten de scholen. De wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg zijn lang, en ook in de bijzondere jeugdzorg, bij het Ondersteuningscentrum Jeugdhulp, bij de jeugdrechtbank, en binnen het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap is de capaciteit gewoonweg ontoereikend. Vertrouwenscentra werken zelfs met een 'bevrozing' van dossiers. Dat houdt in dat ze geen nieuwe dossiers meer starten, en dat men er enkel terecht kan op consultatie. Dat is heel pijnlijk voor jongeren.

Scholen en CLB's worden daardoor steeds vaker de plek waar multiproblematiek moet worden opgevangen, terwijl ze daar structureel niet voor uitgerust zijn. Tijdelijke uitsluitingen worden soms snel ingezet, wat het risico op thuiszitten vergroot. Het aanbod stemt vandaag niet overeen met de vraag.

We willen toch allemaal dat leerkrachten zich moeten kunnen focussen op het lesgeven.

Maar de context van deze vraag toont hoeveel er vandaag op de schouders van leerkrachten terecht komt, als de zorg rondom de school en de leerlingen achterblijft.

Als Stad blijven we investeren in verbinding, welbevinden en samenwerking. Maar we kunnen dit niet alleen oplossen. Zonder bijkomende Vlaamse investeringen in geestelijke gezondheidszorg, jeugdhulp, buitengewoon onderwijs en CLB-capaciteit blijft het zorgcontinuüm een mooie ambitie die in de praktijk veel te vaak niet waargemaakt kan worden.

Dit thema staat op de agenda van ons Stedelijk Onderwijs dat structureel samenwerkt met het CLB en Pilar, maar structurele vooruitgang vraagt ook structurele Vlaamse keuzes.

